No. 207.

GEWOON TE ZEGELEN

1837 · 1½ C. · NOORD-BRABAND

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Vrijdag 1 September.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, gelet op de missive van Z. E. den Heer Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den 14. Augustus 1837, houdende berigt van de executoir verklaring van het suppletoir kohier op de Personele Belasting, Lett. B. n°. 2 over het dienstjaar 1837;

Gezien de wet van den 29. Maart 1833 (Staatsblad n°. 4), houdende Belasting op het Personeel,

Maken bij deze aan de Ingezetenen dezer Stad bekend, dat gemeld suppletoir kohier op dien dag door Z. E. den Heer Gouverneur dezer Provincie is executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven, zullende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien, invoege als daarbij, in overeenkomst met art. 44 der wet, zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl dezoodanigen, die hun aanslag-biljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij, die zouden vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen binnen den tijd van ééne maand na de dagteekening van hun aanslag-biljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 31. Augustus 1837.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES,

Frankrijk.

PARIJS, den 29sten Augustus.

[illegible] heeft men opgemerkt dat Z. M. veelvuldige conferentien met den prefect van policie, den heer *Délessert*, heeft. Onder de gewaagde gissingen die men omtrent de oorzaak daarvan maakt, behoort ook dat de koning hem over de Spaansche kwestie geraadpleegd zou hebben.

— Daar de pogingen die het bewind tot dus verre door de diplomatie in het geheim bij het Zwitsersch bondgenootschap schijnt te hebben doen aanwenden om den jongen *Lodewijk Bonaparte* uit Zwitserland te verwijderen, vruchteloos gebleven zijn, meent men dat daarop eerstdaags door onze regering bij openlijk manifest zal worden aangedrongen.

— Het domein van den staat, hetwelk dezer dagen door de regtbank ter eerster instantie van Orleans, niet ontvankelijk verklaard is in deszelfs eisch tot bezitneming van het landgoed Chambord, in der tijd voor den hertog *van Bordeaux* door middel van vrijwillige bijdragen aangekocht, zal, naar men verneemt, van de uitspraak dier regtbank in hooger beroep komen.

— Onder de thans bekend geworden bevorderingen en verplaatsingen van konsuls en sommige veranderingen bij het korps diplomatiek voorgevallen, merkt men het instellen eener nieuwe legatie te Weimar op, aan wier hoofd de heer *Polidor de Larochefoucault*, met den rang van zaakgelastigde, staan zal. Men meent hier dat de belangen des Rijks de oprigting dier legatie zoo zeer niet vorderden, maar dat men met dezelve aangenaam heeft willen zijn aan de hertogin *van Orleans*, die den groothertog van Saksen-Weimar tot oom heeft.

— Naar men verzekert, zijn dezer dagen de vereischte gelden voor eene organisatie van het fransche vreemden-legioen in spaansche dienst, beschikbaar gesteld, en zal met dezelve weldra een begin worden gemaakt.

— De baron *Louis*, gewezen minister van financien, is den 27sten des avonds te Bry-sur-Marne, werkelijk overleden.

— Heden zal *Ferrand* naar Havre vertrekken, en daar vervolgens aan boord van een vaartuig naar de Vereenigde Staten bestemd, worden ingescheept.

— Een deel der bevolking van Bordeaux, nog niet genoegzaam bevredigd door de vervanging van den hertog *Decazes* in het voorzitterschap van den departementalen raad der Gironde, heeft het voornemen opgevat hem in den avond van den 25sten dezer een *charivari* te brengen; eene talooze menigte heeft zich tot dat einde voor het huis, waar de hertog zich bevond, vereenigd, aldaar allerlei onvoegzame kreeten aanheffende; niet zonder moeite is het aan de openbare magt gelukt om deze menigte, waaronder er zelfs eenigen gekwetst zijn geraakt, uiteen te drijven. — Het ministeriele ochtendblad geeft zijn diep leedwezen te kennen, dat men in de tweede stad des koningrijks, die zich anders zoo zeer door orde onderscheidt, door plaatselijke belangen of vooroordeelen zich zoo ver heeft vergeten omtrent een achtenswaardig burger, wiens vrijheid van denkwijze men, even als die van iedere ander, had moeten eerbiedigen.

— De cholera neemt te Marseille gelukkig weder af. Het bulletin aldaar den 24sten omtrent den staat dier ziekte uitgegeven maakte slechts een getal van 34 cholera-sterfgevallen bekend, terwijl die een paar dagen vroeger reeds tot 50 geklommen waren.

— Uit Toulon schrijft men van den 24sten dat de oorlogs-korvet *la Diligente* onverwachts bevel had gekregen om die reede te verlaten en zich bij het eskader der schouten-bij-nacht *Lalande* en *Gallois* te voegen; terwijl door den telegraaf achtervolgelijk aan al de oorlogsvaartuigen die aldaar het anker wierpen, het bevel werd aangebragt om dadelijk weder zee te kiezen; de bevelhebbers dier vaartuigen vertrokken allen met brieven die zij eerst in zee mogten openen, zoodat niemand wist welken koers zij zetteden.

De paketboot *de Tartaar*, was den vorigen dag met depeches voor de schouten-bij-nacht *Lalande* en *Gallois* vertrokken, hebbende tevens een met steenkolen beladen brik op sleeptouw genomen, die waarschijnlijk bestemd was voor de stoompaketten die zich bij dat eskader bevinden; het stoomschip *la Chimere* en de paketboot *la Cerbère*, welke dien nacht uit Bona te Toulon was aangekomen, hadden eveneens last gekregen om zich van steenkolen te voorzien, en zich tot het vertrek gereed te houden.

Men gaf zich te Toulon aan velerlei gissingen over omtrent de oorzaak dier bewegingen, en twijfelde er niet aan, dat ergens in de Middellandsche zee eenige belangrijke gebeurtenis moest plaats hebben. Onder de geruchten die aldaar liepen, behoorde ook het reeds voor eenige dagen gemelde, dat de Turksche divisie, onder den Kapudan-Pacha uit Konstantinopel [illegible] van Constantine aan land te zetten; en de van Toulon weggezeilde oorlogsvaartuigen de ontscheping derzelver moesten beletten.

— Brieven uit Bona van den 21 en 22sten dezer, door den *Toulonnais* medegedeeld, zoo wel als de tijdingen alhier ontvangen, bevestigen dat de onderhandelingen tusschen den generaal *Damremont*, die met den vredelievendsten geest moet bezield zijn geweest, en *Achmet*-beij waren afgesprongen; en men de toebereidselen voor den togt van Constantine, die thans tegen de helft van September zou plaats hebben, zeer bespoedigde. Te Guelma, alwaar de generaal *Damremont* zich nog ophield, lagen 1000 zieke soldaten in de hospitalen.

— Sedert gisteren zijn er geene nadere telegraphische depeches omtrent de aangelegenheden van het Schier-eiland bekend geworden. Het slot der gisteren van regeringswege medegedeelde depeche uit Perpignan van den 25sten luidt als volgt:

„Men vreesde voor eene beweging. De karlisten hebben zich bij verdrag van Mora op den Ebro meester gemaakt. De baron *de Meer* rigtte zich op Bisaca, hetwelk door de opstandelingen bezet was."

De bijzondere berigten van het oorlogstooneel brengen geene nadere tijdingen aan. Van den Ebro wordt geschreven, dat het oogmerk der karlisten scheen te zijn om de strijdmagt van *Oraa* naar een punt dier rivier te lokken waar dezelve aan den overtogt van het leger van don *Carlos*, die ernstig voornemens schijnt te zijn om zich weder naar zijne vorige verblijfplaats, Navarre, te begeven, niet hinderlijk kon wezen. *Oraa* volgde het leger van den Pretendent; hij had *Nogueros* met een deel troepen tegen *Cabrera* afgezonden.

De benden die Seu-d'Urgel belegerd hielden, waren die van *Roz d'Eroles*, *Bep del-Oli* en *Camas-Cruas*. Hunne gezamenlijke magt zou, volgens eene opgave van *el Vaper*, 2000 man bedragen.

— Het *Mémorial des Pyrenées* van den 24sten klaagt zeer over de schendingen van ons grondgebied die de karlisten zich in den laatsten tijd hebben veroorloofd; geheele detachementen van het garnizoen van Elisondo onder anderen, waren herhaalde malen tot in de dorpen Banca en Beygorry doorgedrongen en hadden zich daar van een aantal koebeesten en schapen meester gemaakt, waarvoor zij aan de eigenaars, wier eenig middel van bestaan in hunne kudden gelegen was, een spotprijs aanboden, als 12 franken voor een stuk hoornvee en 1 frank voor een schaap; het genoemde blad gaf dringend den wensch te kennen dat afdoende maatregelen hiertegen mogten genomen worden.

— Uit Madrid zijn heden de gewone berigten weder niet

ontvangen. — Het volgende schrijven uit die hoofdstad, van den 20sten des avonds gedagteekend, doet zien dat de ministeriele krisis toen nog niets gevorderd was, en de stand der zaken aldaar nog even hagchelijk scheen te zijn:

» Het vragen om ontslag houdt niet op. De verzoeken daartoe door de heeren *Muna*, *Saenz* en *Armendaritz* gedaan, zijn, tot groot misnoegen van verscheidene personen van invloed, door de koningin-regentes aangenomen geworden.

» Heden avond ten zeven ure, hebben de heeren *Pio Pita Pizarro* en de graaf *van Luchana* (*Espartero*) hun verzoek om ontslag aan de regentes ingediend, die haar besluit nog niet had doen kennen. Alleen heeft men haar hooren zeggen: *Ik zie wel dat ik door iedereen verlaten word.* Naauwelijks had zij deze woorden gesproken, of zij ontving een gelijksoortig verzoek van den heer *Chacon.*

» De angst en bekommering hebben haar toppunt bereikt."

Het *Mémorial Bordelais* van den 26sten meldt, dat den 20sten alleen de heer *Bardaxi*, een 70jarige grijsaard, die, gelijk men weet, wegens zijne gematigde gevoelens bij den grooten hoop niet gezien is en de heer *San Miguel*, die zelf in de cortes bekend heeft voor den hem opgedragen post (minister voor de marine) niet bekwaam te zijn, de hun aangeboden portefeuilles aanvaard hadden. Met even veel belangstelling en bezorgdheid blijft men dus nadere berigten uit de spaansche hoofdstad te gemoet zien.

— Even als in den laatsten tijd steeds het geval is geweest, was ter beurze heden wederom de aandacht zoo zeer op de aandeelen in spoorweg-ondernemingen, stoomvaarten, enz. gevestigd, dat er in de buiten- en binnenlandsche staatspapieren weinig omging, en er maar luttel acht gegeven werd op de Spaansche zaak. De notering was heden (29 *Augustus*) 5pCt. 110,95, 60; 3 pCt. 79,25, 30; Sp. Ard. 21⅞, ¼, Pass. 4¾, 5; Nap. rent. 96,70; Rom. L. 101, ⅞; Port. 3 pCt. 25½, ⅜.

Duitschland.

FRANKFORT, den 28sten Augustus.

De cholera, die reeds sedert eenigen tijd te Berlijn heerschte, is aldaar, na den 21sten dezer maand vrij sterk toegenomen. Volgens het berigt der gezondheids commissie, hadden in genoemde hoofdstad den 23sten gedurende het laatste etmaal 123 cholera-gevallen plaats gehad, en waren 55 menschen aan die ziekte gestorven; den 24sten waren 120 nieuwe ziekte-gevallen bekend geworden en 59 menschen overleden; en den 25sten bedroeg het aantal ziekte gevallen 108, dat der gestorvenen 59.

— In een brief uit Konstantinopel van den 9den Augustus leest men het volgende:

» Het uitloopen der vloot onder den Kapudan-Pacha en zijne togten in de Middellandsche Zee zijn hier het onderwerp van alle gesprekken. Men waagt daarover velerlei gissingen. De meeste gelooven, dat de Porte eene nieuwe krijgshaftige vertooning tegen den Bey van Tunis in den zin heeft, hetgeen echter met hare schijnbare toegenegenheid voor Frankrijk bijnaregt strijdig is. Zonder twijfel zal deze onderneming ter zee evenmin van ernstige gevolgen zijn, als de vroegere. Bij het Fransche gezantschap, aan welks hoofd de hier uit Marseille aangekomen admiraal *Roussin* weder staat, is men daaromtrent van een ander gevoelen. [*Vergelijk hetgeen in ons nommer van eergisteren en heden onder* Frankrijk *van het bedoelde eskader gezegd wordt.*]

» Er hebben zich hier eenige projectenmakers opgedaan, die voor rekening van Engelsche huizen in Turkije ijzeren spoorwegen willen aanleggen. Zij moeten reeds verscheidene ontwerpen daaromtrent aan den Divan hebben voorgelegd, die echter, daar deze geheele zaak voor de Turken nog zoo nieuw is, wel niet spoedig deswege beslissen zal. Intusschen meent men, dat de Sultan door zijne bekende zucht tot nieuwigheden ligt verleid kan worden, om ook deze zaak met ijver aan te vatten. Of de ondernemers van ijzeren spoorwegen in een land als Turkije, waar zoo weinig handel en verkeer heerscht, goede rekening zouden vinden, laten wij daar; maar bij de onbeperkte magt des Sultans kan hij gemakkelijk het noodige terrein voor zulke wegen verschaffen; de handenarbeid kan hij met geringe kosten laten verrigten; en werd hij eenmaal van het nut van dit nieuwe middel van gemeenschap overtuigd, zou het dus geenszins onmogelijk zijn, dat uitgestrekte ijzeren spoorwegen hier spoediger dan elders tot stand werden gebragt.

» Aan alle de stadhouders der provincien zijn bevelen tot eene zachtere behandeling der Rajah's (Christenen) afgezonden. Men heeft dien maatregel aan des Sultans laatste reis te danken, waarop hij zoo vele blijken van willekeur ontdekt heeft. Ook verwacht men eerlang een verbod aan alle plaatselijke bevelhebbers, om handel te drijven.

» Al verder heeft de Sultan, behalve de reeds bekende verordening, waarbij de Muzelmansche vrouwen werden aangemaand, om zich zediger te gedragen, niet dan gesluijerd op straat te komen en geene winkels te bezoeken, nog een bevel uitgevaardigd, hoofdzakelijk van dezen zonderlingen inhoud: » Daar, volgens het zeggen van den Hakim Baschi, de gewoonte, om den geheelen dag op ottomanes te liggen, in plaats van het ligchaam door heilzame beweging te versterken, voor de gezondheid nadeelig is en ten gevolge heeft, dat de Turken veel zwakker van ligchaamsgestel worden, dan de Franken, zoo zullen in 't vervolg alle Turksche kamers evenzeer van stoelen als van sopha's voorzien moeten zijn, en de laatste slechts gebruikt worden, om 's nachts daarop te slapen."

Nederlanden.

BREDA, den 31sten Augustus.

Z. M. heeft den heer *J. Buys 't Hooft* benoemd tot secretaris der kamer van koophandel en fabrijken te Dordrecht.

— Blijkens eene aankondiging van den directeur-generaal van oorlog, zal op Woensdag den 6den September, in het openbaar, de leverantie aanbesteed worden, van de fourages ten behoeve van de onderscheidene korpsen te paard in de provincien Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Zeeland, voor iedere provincie afzonderlijk, terwijl die aanbesteding voor de provincie Noord-Braband, op Woensdag, den 13den daaraanvolgende, in twee afdeelingen zal gehouden worden, en zulks alles voor den tijd van twaalf maanden, ingaande met den 1sten November aanstaande en eindigende met den 31sten October 1838.

— Door den Directeur-Generaal voor de Marine is ter kennis van het zeevarend publiek gebragt dat, door het afnemen van de Koffijboonplaat, en het aanwinnen der Vrijheidsplaat, de zwarte ton, liggende tegen eerstgemelde plaat, is opgenomen, en thans op de punt van de Vrijheidsplaat aan den Oostwal in het Amelander zeegat gelegd is eene witte ton op 3 ellen diepte met laag water, en op de merken, bij het binnen komen, het zuidelijkste huis, even vrij van het zuidelijkste duin van Ameland, de toren van Hollum aldaar Z. O. t. O. van zich, loopende de koers van daar naar binnen Z. Z. W. per miswijzend compas.

— Uit Sommelsdijk wordt als eene opmerkelijke bijzonderheid gemeld, dat de huisvrouw van *Leendert van Bochove*, ontvanger der Rijks belastingen aldaar, juist op 's Konings geboortedag, van eenen zoon verlost is, met welken een zevental van zonen is voltallig geworden.

Uit Ostende schrijft men van den 28sten dat vorst *Leopold* en zijne gemalin zich des morgens aan boord van een voor hen uit Engeland gekomen stoomvaartuig naar Londen hadden begeven.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (30 *Augustus*) was de notering als volgt: Belg. 101¾; O. Met. 104¾; Sp. Ardoin 18½, ⅝; Diff. 7; Nap. 96; B. Tavolière 57; Sicil. 91⅛. Rom. L. 100; dito Cert. te Antw. 97¼; Braz. 86.

172ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

EERSTE KLASSE.

5de Trekking:	6de Trekking:
N°. 20983 een prijs van 1000 gld.	N°. 7361 een prijs van 1000 gld.
» 23422 » » » 20,000 »	» 8221 » premie » 2000 »
» 20467 » » » 1000 »	

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (30 *Augustus*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52½, $\frac{7}{16}$; dito 5 pCt. 100¾; Kansb. *f* 22$\frac{7}{16}$; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93⅝; dito 3½ pCt. 75½; Handelm. 161, 160$\frac{15}{16}$, ⅞; Oost-Indie 5 pCt. 98⅝; Ard. van 85 £ 18$\frac{9}{16}$, ⅝.

Te Breda, bij BROESE EN COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.